

ЕЛЕКТРОНСКЕ НОВИНЕ
ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

Златибор
туристичка организација

ЗЛАТИБОР

Број 35 | новембар 2023.

ОСНИВАМО КОНГРЕСНИ
БИРО ЗЛАТИБОР

*У КАМПУ "ЗЛАТИБОР" ЗА
ПЕТИНУ ВИШЕ КАМПЕРА ИЗ ЕУ*

КРСНУ СЛАВУ И ПО
ЧЕТИРИ ДАНА СЛАВИЛИ

ХОТЕЛИ
ЗЛАТИБОРА
"QUEEN OF
ZLATIBOR"

Посетите нас :
www.zlatibor.org.rs

ПРИЗНАЊЕ ЗЛАТИБОРУ ЗА ОРГАНИЗАЦИЈУ СТРУЧНИХ СКУПОВА

*Проф. др Марко Шпилер,
директор ЦМН ("Центра за менаџмент"),
председник Коморе јавних набавки Србије,
професор на предмету "Јавне набавке" на
државној Високој пословној школи у Новом
Саду и мастер програму "Јавне набавке"
на недржавном Факултету за менаџмент*

Након више од деценије рада у консултантским пословима, са преко 200 организованих семинара, саветовања и обука, морам да одам признање Златибору као дестинацији да пружа највише могућности, односно даје најмање ограничења у процесу организације стручних скупова.

Зато на питање зашто бирамо баш Златибор за организацију наших скупова, одговора је много. Златибор је деценијама један од водећих туристичких центара у регији, али златиборске врлине се морају доста дубље анализирати и истицати. Од величанствене природе, сјајних домаћина, традиције која се пренела и на угоститеље који су попримили врлине Златиборца, али и велике понуде хотела са одличном понудом и искуством којим сваком госту, како пословном тако и појединачном, излазе у сусрет.

Оно што је нарочито значајно за нас као компанију која је један од лидера у организацији семинара и конференција у Србији, јесте чињеница да Златибор има велики број хотела различитих карактеристика и категорија, па никада нисмо дошли у ситуацију да одбијамо госте, или правимо два семинара један за другим из разлога попуњености капацитета. А то смо у претходне две године радили више пута, што изискује двоструки рад, али и трошкове и компликује организацију.

Златибор бирамо и због одлично организоване Туристичке организације и сјајних партнера из хотела "Златибор Моунтаин Ресорт", "Букет", Мона Плаза", "Палисад", али и низа мањих објеката у које смештамо учеснике наших конференција.

Имајући у виду богата искуства са организацијом пословних догађаја на Златибору, а имајући у виду сјајне услове које златиборски хотели пружају, имамо у плану да у наредном периоду заједно са домаћинима уведемо и велики пословни форум на Златибору и тиме на неки начин вратимо дуг сјајним домаћинима тако што ћемо Златибор попети на место које заслужује и у том сегменту конгресног туризма Србије.

На крају, приватно, такође доживљавам Златибор не само као туристичку дестинацију, него и место у ком бих могао да замислим живот, као мали град који пружа довољно прилика за квалитетан живот, инфраструктурно и саобраћајно одлично повезан, са додатним квалитетом у чињеници да на само пар километара од града пружа могућност боравка у савршеној природи и ваздуху који спаја морски са планинским. И онда након стотина одржаних предавања на факултету и конференцијама, научиш вредност слушања тишине, а Златибор је једно од најлепших места за ту привилегију.

ОСНИВАМО КОНГРЕСНИ БИРО ЗЛАТИБОР

У срцу планине која носи златни печат традиције и природне лепоте, своје идеално место за одмор и опуштање нашле су генерације задовољних туриста. Поред породица и парова који овде радо одмарају, оболелих који налазе лек, старијих који у мирном окружењу проводе пензионерске дане, младих који су пронашли неисцрпан извор забаве и авантуре, Златибор су као иделану дестинацију за своје пословне потребе препознали бројни пословни људи и велике компаније. Тако "златна планина" последњих година постаје прави епицентар конгресног туризма.

Прича која ће испунити наредне странице открива како је ова планина прелепе природе, богатог наслеђа и чистог ваздуха постала инспирација и домаћин догађајима који повезују умове, стварају иновације и негују заједништво. По златиборским падинама расули су се хотели највиших категорија, обасјани сјајем звездица. Све су то савремени, луксузно опремљени хотелски објекти који, поред удобног смештаја и врхунског кулинарског искуства, својим гостима на располагање стављају и савремене конгресне сале. Златибор се данас поноси капацитетима за конгресни туризам и по квалитету понуде може конкурисати сличним планинским дестинацијама широм Европе.

Конгресни туризам је по много чему специфичан, а пословни скупови који се организују могу имати различит карактер (пословни, стручни, научни, едукативни...). Због тога је потребно организаторима и учесницима обезбедити најбоље могуће услове за одржавање оваквих скупова, прилагодити се сваком пословном скупу и изаћи у сусрет захтевима организатора пословних догађаја, што често није лак посао. Организација оваквих скупова изискује техничку опремљеност хотела по најсавременијим стандардима, велики простор намењен предавањима, али и изложбеном делу, комфоран смештај за учеснике, пратеће садржаје попут спа и велнес центара, свечаних вечера и музичких догађаја.

Све ове услове, али и бројне друге успешно испуњавају златиборски хотели, а главни доказ је све већи број пословних скупова који се на Златибору одржава сваке године. Пролећни и јесењи месеци на "златној планини" период су када се седишта збивања измештају из већих градова и села на планину. Тако се током ових такозваних вансезонских месеци Златибор опет испуни великим бројем људи и овде буде живо као усред лета. Тих дана се код нас могу срести агрономи, правници, стоматолози, медицински радници, фармацеути, енергетичари... Као и многи други пословни људи који на Златибору учествују на конференцији, едукацији, конгресу, семинару или радионици. Ветар у једра том тренду даје и чињеница да данас у свету конгресни туризам чини један од најбитнијих сегмената ове гране.

Конгресну понуду обједињујемо да привучемо конгресе из Европе

Све израженија заинтересованост пословних људи за организовање скупова на "златној планини" мотив је Туристичкој организацији Златибор да предстојећим оснивањем Конгресног бироа и градњом конгресног центра направи искорак у тој области и сврста се међу европски познате дестинације.

– У јуну 2017. одржана је на Златибору једна пословна конференција чији слоган је био "Classroom with the view" (учионица са најлепшим погледом). Тај слоган на веома леп начин дочарава оно што Златибор нуди корпоративним клијентима. Само бих још уз „Classroom with view“ ја додао и "experience" (искуство), јер је искуство доживљаја посебно важно у данашњем све-

ту туризма. Овако своју причу о конгресном туризму Златибора започиње Владимир Живановић, директор Туристичке организације Златибор.

– Ово је дестинација која живи 365 дана у години. Изражен сезонски карактер пословања више немамо, јер туриста код нас има током целе године. При томе, велики допринос равномерном туристичком промету на Златибору даје конгресни туризам, који је из године у годину све заступљенији. Препознавши велики потенцијал и одличне услове које наша планина има у овом сегменту туризма решили смо да у наредном периоду оснујемо Конгресни биро Златибор. Он би, по угледу на Конгресни биро Србије, био посебно одељење при Туристичкој организацији. Циљ фор-

мирања Конгресног бироа су обједињени и свеобухватни развој, промоција и позиционирање Златибора као водеће дестинације на пољу конгресног туризма Србије, па и региона – најављује Живановић и додаје:

– Конгресни биро Златибор ће објединити понуду конгресног туризма планине, окупити све наше хотеле, туристичке агенције, организаторе различитих активности на главном задатку: да на Златибор привучемо велике и важне конгресе. Да се велики организатори пословних скупова из целе Европе увере како Златибор може да понуди услугу највишег стандарда и наметне се као њихов први избор при одабиру дестинације за свој пословни догађај.

Директор ТО Златибор истиче да је сарадња на дестинацији у том погледу од изузетног значаја: – Посебно је похвална чињеница да су златиборски хотелијери на време схватили важност конгресног туризма и већ дуги низ година међусобно успешно сарађују. Уколико су приликом одржавања великог скупа недовољни капацитети једног хотела да сместе све учеснике или хотел није у могућности да на било који начин изађе у сусрет организатору скупа, неки од осталих хотела радо ће уступити своје капацитете. А то је оно најбитније: добра међусобна сарадња, колегијалност и свест о важности развоја конгресног туризма.

Поред оснивања Конгресног бироа, план је да се у наредном периоду почне са градњом великог конгресног центра на Златибору који треба да допринесе новој ери златиборског туризма. Биће то мултифункционални објекат са салом за конгресе од 2.000 места, низом пратећих садржаја, са салама за пријеме, вечере, коктеле, као и смештајни део мањег капацитета.

А посебност Златибора је у томе што га пословни туристи доживљавају не само као дестинацију за пословне састанке, већ и као место где се отварају врата

креативности и иновација. Често им инспирација долази из шетњи по пропланцима и на чистом ваздуху, из разговора са локалним ствараоцима, из упијања мира који ова планина пружа. Овде размена идеја постаје пријатељско окупљање, а везе које се стварају међу учесницима конгреса често су мостови за будуће сарадње. Зато конгресни туризам на Златибору није само пословни скуп, већ искуство које се памти.

Хотел "Палисад" симбол конгресног туризма Златибора

Хотел "Палисад" важи код нас за пионира конгресног туризма, захваљујући више од пола века дугој традицији, првим окупљањима пословних људи, као и богатству понуде и квалитетној услузи. Најпрепознатљивији на Златибору, "Палисад" се и у ово време не истиче само по својој локацији и удобним смештајним капацитетима, већ и по својој кључној улози у конгресном туризму Златибора.

О томе колико је ова грана туризма важна за целу привреду Златибора најбоље говори податак да конгресни туризам генерише чак 70 одсто укупног броја ноћења у хотелу "Палисад". Он се поноси са шест модерно опремљених конгресних сала и једним конгресним центром, што чини понуду хотела изванредно атрактивном за организаторе догађаја, корпорације и професионална удружења.

У разговору о томе за Електронске новине ТОЗ Предраг Шопаловић, евент маркетинг менаџер хотела "Пали-

сад", истиче зашто је ова грана туризма посебно значајна овај хотел, али и за цео Златибор: – На првом месту истакао бих допринос локалној економији. За њу је значајно што организација конгреса и семинара доводи на Златибор велики број учесника из различитих градова и земаља. Гости хотела "Палисад" свој новац троше на смештај, храну, рекреацију и куповину, што позитивно утиче на локалне продавнице и услуге. Затим бих истакао повећање видљивости хотела. Конгреси и семинари често привлаче пажњу медија и професионаца из различитих области. Кроз организацију успешних догађаја хотел "Палисад" стиче репутацију као поуздан и добро опремљен домаћин, што помаже у привлачењу будућих гостију. Ништа мање није значајан ни развој односа са клијентима. Конгреси и семинари омогућавају хотелу "Палисад" да развија дугорочне односе с корпоративним клијентима. Кроз понуду високог нивоа услуге и подршке током догађаја стварамо везе које често резултирају поновним посетама и препорукама, као и преношењем позитивне слике о Златибору и Србији. Шопаловић додаје како је диверзификација понуде

такође је један од важних чинилаца конгресног туризма. – Конгресни туризам омогућава хотелу "Палисад" да диверзификује своју понуду и смањи сезонску зависност. Конгреси се често одржавају током целе године, пружајући стабилан извор прихода. Изузетно важно је додати и допринос развоја конгресног туризма стварању нових радних места. Организација конгреса и семинара захтева додатни тим за организацију и подршку, што доприноси запошљавању локалног становништва – напомиње млади евент менаџер најстаријег златиборског хотела.

Осим тренутних капацитета за конгресе и семинаре, хотел "Палисад" намерава да унапреди своју понуду кроз планирану инвестицију. У складу са тим, планира се изградња потпуно новог мултифункционалног конгресног центра. Овај модерни центар биће опремљен најсавременијом техником и дизајниран да пружи оп-

тималан простор за успешно одржавање различитих догађаја великих капацитета. – Наша инвестиција ће осигурати да хотел "Палисад" и даље буде лидер у конгресном туризму, нудећи нашим гостима искуство без премца и подржавајући развој ове индустрије важне у региону - закључује Предраг Шопаловић.

Пословни скупови обасјани сјајем звездица

Златибор је дестинација која се са поносом може представити свуда у свету, јер на овој планинској лепотици тренутно послују два хотела највише категорије, са пет звездица. То су хотел "Златибор Моунтаин Ресорт & Спа" и "Гранд & Скај хотел Торник". Оба се, поред врхунског квалитета услуге смештаја и додатних садржаја (ресторана, спа центара, дечјих играоница...), могу се похвалити савременим конгресним центрима.

Конгресни центар хотела "Златибор Моунтаин Ресорт & Спа" нуди простор, опрему и подршку за све пословне догађаје. Три конференцијске сале опремљене најмодернијом аудио-визуелном технологијом поседују све што је потребно за успешан пословни састанак или конгрес. Конференцијске сале капацитета од 20 до 250 места одликују флексибилан распоред, најмодернија дигитална опрема, као и присуство дневне светлости. Оно што издваја хотел "Златибор" јесу иновативност и оригиналност понуде, па је тако овај лидер хотелијерства Златибора својим клијентима понудио и несвакидашње пословне пакете попут корпоративног дочека Нове године, "Златни бир бизнис пакет" и "Тим Торник" понуде за тим билдинг.

Конгресни центар "Гранд & Скај хотела Торник" нуди две веће конгресне сале ("Ballroom" и Кристал сала) и три мање. Опремљене су најмодернијом аудио и видео опремом и техничком подршком. У "Торнику" се налазе "Ballroom сала" укупног капацитета 300 места и две мање сале за састанке са по 30 и 90 места, а у новоизграђеном "Скај хотелу" су велика Кристал сала са 1.178 места и "Скај венуе" капацитета 80 места. Посебну атракцију хотела представљају велика отворена тераса, која је бизнис гостима омиљено место за организацију коктела, као и велики ротациони ресторан на врху зграде.

За пословне скупове одлично су оспособљени и златиборски хотели са четири звездице. **Конгресни центар "Коледо" хотела "Мона Плаза"**, капацитета до 500 места, опремљен је најмодернијом технологијом, климатизацијом, озвучењем и расветом. По потреби овај мултифункционални простор се дели у две или три независне целине које располажу комфорним претпростором. За потребе организације великих скупова постоји могућност успостављања излагачког простора у фоајеима конгресног центра, рецепцији и летњој башти. У оквиру Бизнис центра су две мање сале са по двадесетак места. Хотел "Мона Плаза" препознатљив је у пословном свету као место идеално за организацију различитих догађаја.

Конгресна понуда Златибора употпуњена је и конгресним капацитетима Специјалне болнице "Чигота", Туристичко-рекреативног комплекса "Златибор", Иновационог бизнис центра, те осталих хотела "Олимп", "Букет", "Мир", "Ирис", "Монс", "Идила" чији су конгресни капацитети, иако мањи, не мање значајни за целокупну понуду дестинације.

Златибор ускоро очекује отварање још неколико луксузних хотела и апартманских комплекса који ће поседовати велике и модерне конгресне центре опремљене најсавременијом технологијом. Један од таквих биће и хотел "Бор бај Каризма" највише категорије, али и хотел "Queen of Zlatibor" чије отварање се очекује ускоро.

Верност студената одмаралишту "Ратко Митровић"

Не тако мали број студената своја окупљања организује баш на Златибору, у чему посебан значај има Студентско одмаралиште "Ратко Митровић". Са своје четири конгресне сале, приступачним и комфорним смештајем, спортским теренима ово здање је идеално место сусрета младих. Студентски парламенти многих факултета овде су организовали своја окупљања, едукације, семинаре. А одмаралиште је било и домаћин једног од највећих скупова младих "Отворени свет", који је окупио више од 2.500 најбољих студената из Србије и иностранства.

Конгресни туризам захтева и додатне садржаје

Учесници конгресних скупова често су финансијски способнији и имају високе стандарде. Стога је неопходно пружити им све услове не само за рад током скупа, већ и да квалитетно проведу слободно време. Златибор у томе нема конкуренцију, бар када су у питању дестинације из земље и региона. Вожња најдужом панорамском гондолом на свету и активности на њеној међустаници, обиласци природних атракција Стопића пећине и водопада у Гостиљу, културно-историјских места као што су Музеј "Старо село" или Музеј плетиља у Сирогојну, излети до Таре, Мокре Горе, Увца само су неке од активности које могу бити организоване корпоративним клијентима. Неизоставно је поменути вожњу квадова, параглајдинг, Авантура парк, "зип лајн" вожње, јахање... Понуда адреналинских садржаја је скоро неограничена, а то је још један од пресудних фактора зашто се велики број организатора пословних скупова одлучује баш за Златибор.

У КАМПУ "ЗЛАТИБОР" ЗА ПЕТИНУ ВИШЕ КАМПЕРА ИЗ ЕУ

Пун погодак направила је Туристичка организација Златибор када је пре девет година у боровој шумици према Тић пољу уредила и модерно опремила камп "Златибор" (на два хектара, са 60 камп јединица, са три звездице). Из године у годину овде борави све више страних кампера, углавном из држава Европске уније, који неретко долазе у организованим групама.

Тако је било и током минуле главне туристичке сезоне. У периоду од априла до краја октобра ове године овај камп је забележио повећање броја туриста од 20 одсто у односу на претходну годину.

"Смештен у пријатном окружењу, недалеко од центра Златибора, а довољно издвојен од гужве, пружио је многим камперима несвакидашњу прилику за уживање у планинским пејзажима, као и одмор у хладу златиборских борова. Индивидуалних гостију највише је било из Холандије и Немачке, следе гости из Словеније, Пољске, Чешке...Посебно радује повратак организованих група које већ традиционално бораве

у златиборском кампу. Највећи број група је из Холандије и Немачке, док су у кампу први пут ове године боравили и чланови холандског "Сениорен кампер клуба", истичу у Туристичкој организацији Златибор.

Овде сматрају да су кључни разлози повећања те посете одлични услови и квалитет понуде кампа који оправдава три звездице. Од значаја су и редовне промотивне активности туристичких посленика Златибора.

– Оне су усмерене на промоције на иностраним и домаћим сајмовима, у електронским и штампаним медијима, на друштвеним мрежама, што је допринело доласку великог броја кампера и са нових тржишта. Такав посвећен и динамичан рад настављамо и током наредног периода како би резултати били што бољи, а посетиоци што задовољнији боравком у кампу на најпосећенијој планини Србије – изјавио је Владимир Живановић, директор Туристичке организације Златибор.

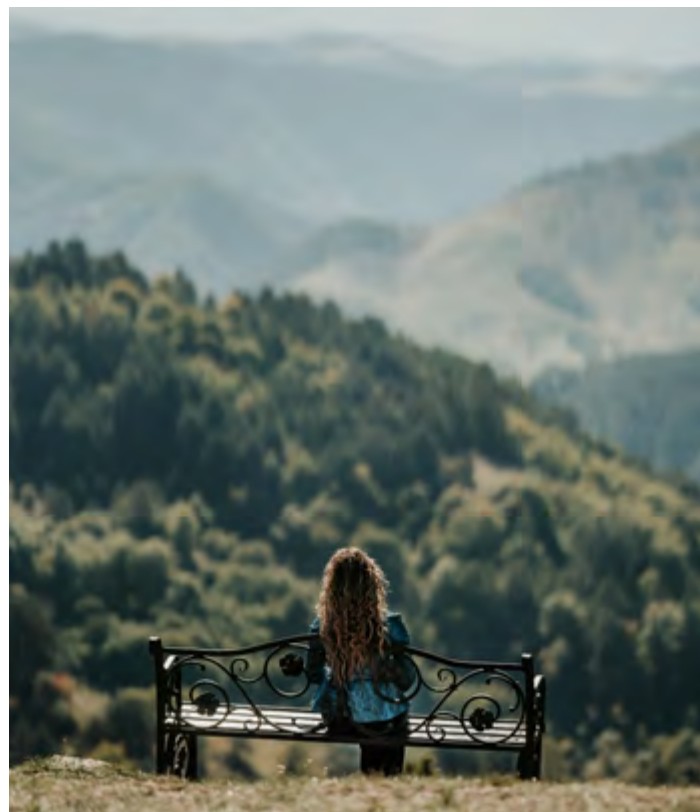
ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПРИЗОРИ СА ЗЛАТИБОРСКИХ ВИДИКОВАЦА

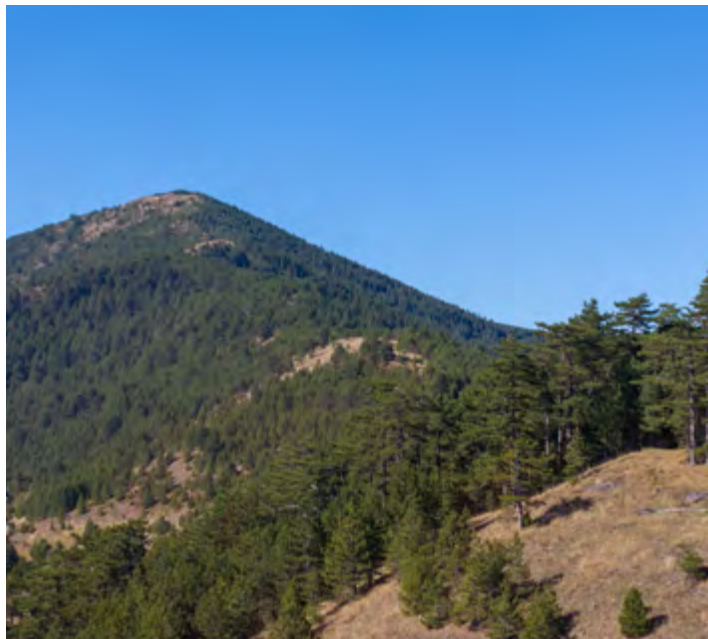

У загрљају свежег ваздуха и нетакнуте природе налазе се призори очаравајућих предела који се пружају са златиборских видиковаца. Њихова лепота мења се сваком променом годишњег доба. То су омиљена места сусрета увек спремна да изненаде својом јединственом причом. Чувари љубави, пријатељстава и осмеха који су се ту делили.

Уживање у бескрајном хоризонту Златибора могуће је на видиковцу Обадово брдо. Шестом километара од туристичког центра, са надморске висине од око 1.000 метара пружа се поглед на падине Таре, Мокру Гору, равницу Бранешког поља, раштркана сеоска домаћинства Шљивовице... У непосредној близини овог видиковаца се налази излетиште Око, где је подигнут споменик у част ратника палих у борбама за ослобођење током Првог светског рата.

На 1.164 метара надморске висине, удаљено око пет километара од туристичког центра Златибора, налази се још једно место са кога се пружа предиван поглед – видиковац Градина. Са једне стране шири се видик на варош Чајетину која се налази у долини између околних брда. Док се са друге стране простире Златибор, модеран туристички центар прелепе природе, живо-

писних пејзажа, ливада, пашњака, пространих шумских комплекса. Насупрот Градине стоје Торник, Чигота и Виогор, врхови који чувају Златибор и све његове лепоте.

Један од најлепших видиковаца Златибора налази се управо у селу Доброселица. У идиличном сеоском амбијену, под крошњама три столетна бора и погледом на заталасану златиборску висораван, посетиоци стварају најлепше успомене, приче и тренутке мира.

На Торнику је током ове јубиларне године изграђен видиковац који уверава све посетиоце зашто је поглед са врха планине најлепши. Овај ски-центар пружа богат авантуристички садржај како зими тако и лети.

Постоји, дакле, више места са којих се пружају величанствени погледи на златиборску природу. Прелепи пејзажи нуде инспирацију, мир и незаборавна искуства за све који се одлуче да истраже овај планински рај.

Туристичка организација Златибор припремила је серијал емисија под називом "У загрљају Златибора", које на непосредан начин откривају лепоте и потенцијалним туристима приближавају златне потенцијале "златне планине". Пета епизода о златиборским видиковцима, припремљена у оквиру кампање, налази се на званичном Јутјуб каналу Туристичке организације Златибор.

ДОЛИНА ЛЕПОТЕ КОЈА ПАМТИ ЦАРА И КЊАЗА

Кад се магистралом прођу Водице, ваља код Борове главе скренути удесно и спустити се у долину лепоте. Ту је онај изворни Златибор, чаробан и ове јесени. Са аутентичним даровима природе: столетним боровима, пропланцима и висовима, каменим чудесима изнад бистрог потока ...

Због таквог свог изгледа златиборско село Доброселица, ова долина лепоте, од средњег века привлачи људе. Некад за напасање стоке у здравом крају, боров луч и катран, али и склањање народа у дубодолину пред обесним освајачима. У новије време за бекство од погубног ритма урбане свакодневице, туристички мир у срцу природе, па и – снимање филмова.

Оку филмација лепоте Доброселице нису промакле. Укупно осам филмова снимано је у овом златиборском селу ("Радио вихор зове Анђелију", "Оригинал фалсификата", "Црни бомбардер", "Живот је чудо"...). Неки сељани Доброселичани били су статисти у тим филмовима, Милосав Симовић играо је у четири. Некад познати филмски стваралац Јован Живановић (родом из Земунa) опчињен овим селом оставио је у аманет да га овде сахране: учињено је то кад је умро 2002. на сеоском гробљу код цркве брвнаре.

Та прелепа црква посвећена Светом пророку Илији

подигнута је 1821., пре два лета свечано су обележена два века њеног подизања. То је један од најлепших храмова овог краја, са дугом историјом и вредним иконама.

Има записа да је Доброселица прву цркву имала још средином 18. века, њени свештеници Гаврило и Божо помињу се у запису из 1749. године. Али тај први храм спалили су Турци 1806. Затим је на тим темељима 1821. сеоски мајстор Митар Удовичић саградио ову невелику богомољу брвнару. У њој је иконостас са иконама које су дело Алексија Лазовића, док су царске двери ове цркве једно од најбољих остварења сликара Јанка Михаиловића Молера.

Тај дрвени храм угнездио се у крилу још старијих знамења села. То су три црна бора "столоваша" стара неколико векова, проглашена спомеником природе. Има података да је Доброселица у 18. веку имала прве колибе за госте, тада су је помињали по три висока бора, смоларима и катранџијама.

За ово "добро село" везана је и легенда о пореклу имена. По том предању, у средњем веку се звала Злоселица, све док ту није дошао цар Душан и овде заноћио са својом свитом. Од сељана љубазно дочекав, уз обиље свакојаких јестива, тај владар је наредио да се Злоселица преименује у Доброселицу.

А још један српски владар повезан је са Доброселицом. Постоји предање да је Милош Обреновић, а не цар Душан, заслужан што је Злоселица преименована у садашње име. Књаз је као младић овде боравио. Родио се у Горњој Добрињи и одрастао у сиромаштву, морао је да надничу како би за живот зарадио. "Није нам остало ништа друго до да се иде по најму да би се хлебом прехранили. Сиротињо и селу си тешка, а камоли кући у којој си", сећао се. Записано је да је млади Милош око 1800. године постао слуга у Доброселици код трговца стоком Аксентија Акса Јечменице.

Познато је да су марвени трговци у то доба стоку откупљивали у једном крају, а потом је по вишој цени продавали у другом. То радећи прошао је млади Милош многе пределе, стигао до Задра и Венеције, живот упознао. У својим причама о служењу у Доброселици помињао је и газдин дуг:

"Прво сам служио код газде Аксентија Јечменице. Најмио сам се на по године, за три и по гроша и за једне чарапе. Спремао сам му луч и правио катран, а он ми остаде дужан 30 пара и чарапе. Тај дуг сам 30 година касније наплатио, као књаз српски. Наишли Ужичани катранције кроз Крагујевац, а међу њима и Аксентије Јечменица. – Познајеш ли ти мене, газда Аксо? – Познајем, како да не познајем, сунце наше. – Лепо, лепо... Сунце, је ли? А знаш ли ти кад ја оно служих у тебе? – Не, моје ми грешне душе! Никад ти нијеси служио него заповједао. Тебе је Бог створио само да заповједаш.

– Ма није то тамо-амо, газда Аксо. Служио сам и до-служио. Само у тебе ми оста 30 пара од ајлука и чарапе, то ми ниси издао. Него ти иди и састави 30 ситних пара и чарапе, па донеси да платиш дуг". Аксо није имао куд. Оде и донесе књазу што је тражио, да намири неплаћено.

А необична пећина Прераст, чудо природе овог краја, данас је атракција која привлачи посетиоце. Прилаз њој у овом јужном ободу Златибора уређен је заслугом Туристичке организације Златибор. "У народу је позната као Точковичка пећина или Шупљица. Представља природну реткост од изузетног значаја за науку, као и за туризам на Златибору. Пећински канал дуг је 48, широк 12 и висок на горњем улазу 12 метара, а на излазу 16. Камени лук изнад канала дебљине је 20 метара. По својим димензијама спада међу највеће природне камене мостове у Србије", пише на табли пред улазом.

За сеоска туристичка домаћинства субвенције до три милиона

Уредба коју припремају Влада РС и Министарство туризма и омладине омогућиће да сва регистрована домаћинства која буду испуњавала услове и регистровала се док траје конкурс добију субвенције у износу до три милиона динара. Односиће се на градњу дрвених туристичких објеката, проширење капацитета, мобилијара за туризам. Иста средства омогућиће да покрену и производњу и паковање брендираних ракија као и других пољопривредних производа која ће бити део туристичке понуде. Ова уредба ће на снази бити од Нове године, а до тада ће сва сеоска домаћинства моћи да се региструју и испуне услове које она буде захтевала.

Спровођење те иницијативе представља кључни корак у пружању подршке домаћинствима која на Златибору, захваљујући природним ресурсима, имају идеалне услове за развој. То доприноси разноликости туристичке понуде, као и очувању традиције "златне планине". Туристима који желе да осете чари наших села на располагању су смештајни капацитети у Сирогојну, Гостиљу, Рожанству, Љубишу, Трипкови, Мачкату, Рудинама, Семегњеву, Кривој Реци, Рибници... Поред добре саобраћајне повезаности, села су одговарајуће опремљена за смештај и боравак гостију. А чувена гостољубивост златиборских домаћина, који госта примају као пријатеља, чине боравак у сеоском амбијенту посебним и незаборавним. Поред смештаја овде су на располагању и ресторани националне кухиње, надалеко познати по златиборским специјалитетима. Одмор у сеоским домаћинствима може бити употпуњен и планинарењем, вожњом бицикла шумским стазама, риболовом на чистим планинским потоцима, јахањем... Ту су и могућности за организовање излета и друге рекреативно-забавне активности у природи.

"Апелујемо на све заинтересоване да се што пре региструју како би могли да учествују на овом конкурс и остваре субвенције", поручују из Туристичке организације Златибор чији ће представници у наредном периоду обићи месне заједнице, сеоска туристичка домаћинства и заинтересоване упознати са условима и процедурама аплицирања на овом конкурс.

Туристичкој организацији Златибор прва награда за промо спот

Туристичка организација Златибор освојила је прву награду у категорији видео публикација (за туристички промо спот "Златиборе, ко ти име даде") на 14. Изложби сувенира и туристичких публикација "Лесковац 2023." одржаној 2. новембра. Ово признање доделио је петочлани жири, састављен од књижевника, уметника и представника ТО града Лесковца. Награде су овом приликом учесницима додељене у 11 категорија, а односе се на сувенире и пропагандне материјала с којима туристичке организације на најбољи начин представљају своју дестинацију. Наш награђени промо спот "Златиборе, ко ти име даде" налази се на званичном Јутјуб каналу и приказује адуте најпосећеније српске планине, а прате га незаборавни стихови завичајног песника Михаила Ћуповића.

ТО Златибор на научној конференцији "SITCON 2023."

Туристичка организација Златибор учествовала је на 8. Међународној научној конференцији "SITCON 2023." одржаној 19. октобра на Универзитету "Сингидунум" у Београду. Овом приликом директор ТОЗ Владимир Живановић био је панелиста у оквиру теме "Одрживи развој и зелена трансформација туризма". Тема конференције "SITCON 2023." била је "Управљање будућношћу учењем из прошлости – савремени трендови у туризму и хотелијерству", а међу панелистима водеће личности српског туризма: Марија Лабовић, Георги Генев, Јован Попеску, Александар Василијевић, Зоран Арсенић, Бошко Рупић, Светлана Станишић и други. Учешћем на овом, као и сличним научно-стручним скуповима ТО Златибор ради на унапређењу пословања и едукације кадрова, прати најновије трендове у туристичкој индустрији и научно-истраживачком раду примењујући их на унапређењу туристичке понуде "златне планине".

"Песничке ватре златиборске" Црњанском у част

Десета јубиларна манифестација "Песничке ватре златиборске" одржана је на Златибору 22. октобра у част Милоша Црњанског. По традицији, започета је симболичним паљењем ватре на Шуматном брду, коју је ове године запалио песник Селимир Радуловић, добитник Повеље "Песничких ватри". Програм је настављен у Културном центру Златибор, где је овогодишњи добитник и званично примио повељу. Уручио ју је председник општине Чајетина Милан Стаматовић, изразивши задовољство што се прослава 130 година златиборског туризма може повезати и са темом ове манифестације, обележавањем 130. годишњице рођења нашег великог књижевника Црњанског. Након што се обратио награђени песник Селимир Радуловић и говорио председник Матице српске Драган Станић, познату песму "Стражилово" казивао је глумац Лазар Ристовски. Стихове добитника повеље говорили су глумац Слободан Љубичић и ученица чајетинске Угоститељско-техничке школе Јелена Ковачевић. У програму су учествовале завичајне песникиње Мирјана Ранковић Луковић и Марија Вуловић, као и инострани песници који су у Србији боравили на Међународном сусрету писаца: Елена Буевич из Украјине, те Чедомир Вукићевић и Новица Ђурић из Црне Горе. Програм је употпунио наступ Дечјег хора "Млађани грађани". Манифестацију су успешно организовали општина Чајетина, Туристичка организација Златибор и Удружење "Међународни фестивал спорског филма Златибор".

Стотине младих на првом "Српском фестивалу ходања"

У време кад се пешачењу и активном живљењу придаје све више пажње наша најлепша "златна планина" одабрана је за домаћина првог "Српског фестивала ходања". Он је на златиборским теренима, од почетне станице до међустанице "Голд гондоле", одржан 2. новембра уз масовно учешће младих. Више од 600 основаца и средњошколаца из Златиборског округа са својим наставницима и професорима уживало је на овом фестивалу у шетњи, дружењу и забави, а прикључили су им се и представници планинарских друштава, спортских клубова и јавних предузећа општине Чајетина. Свим учесницима су додељене захвалнице. Одржаваће догађаја, који је организовало удружење "Спорт за све", подржали су општина Чајетина, ТО Златибор, ЈП "Голд гондола Златибор" и ЈКП "Водовод Златибор". С циљем да се фестивал ходања и убудуће одржава те да уз локалне учеснике укључи и друге из Србије и иностранства.

Туристичку привреду укључују у пројекат одвајања отпада

"Златна планина" уз туризам пуно пажње поклања и заштити животне средине. Зато су овде Комунално јавно предузеће "Златибор" и Туристичка организација Златибор организовали заједнички састанак са представницима туристичке привреде, како би их упознали са обавезом и начином одвајања отпада у хотелима, одмаралиштима, апартманским насељима и другим објектима за смештај гостију. Присутнима су се обратили директор КЈП "Златибор" Срђан Пантовић и директор ТО Златибор Владимир Живановић позивајући их да учествују у реализацији Пројекта одвајања отпада (под слоганом "Брзо и лако сад одваја свако") значајног за целокупну локалну заједницу. С нацртом новог тарифног система који ускоро ступа на снагу окупљене је упознала Вера Благојевић, руководилац комуналне службе КЈП "Златибор". Она је, уз остало, указала да сваки угоститељски објекат треба да добије неопходну опрему за сепарацију, упозна се с правилима одвајања отпада, те преузме упутства за примарну селекцију отпада која издаваоци смештаја морају истаћи на видном месту. Овом приликом одржана је и презентација полуподземних контејнера, чија је употреба погодна за веће хотеле, апартхотеле и апартманске комплексе.

ПРЕФИЊЕНИ УКУСИ И АМБИЈЕНТ РЕСТОРАНА "ЈЕЛЕНА АНЖУЈСКА"

Оаза укуса и уживања, ресторан "Јелена Анжујска", налази се у склопу истоименог еколошког насеља на Златибору. Пријатан амбијент, љубазно и професионално особље, у комбинацији са сјајним гастрономским специјалитетима оно је што чека све госте овог ресторана.

Историја пише да је краљ Урош I Немањић желео да на посебан начин дочека своју будућу супругу, па је наредио да се пре њеног доласка дуж неприступачне долине Ибра посади прелепо цветно дрвеће како би је предео подсећао на њену родну Провансу. Долина јоргована и њени цветови вековима опстају означавајући љубав и поштовање које је народ гајио према Јелени Анжујској, чувеној по својој мудрости и обра-

зовању. То име, које одјекује богатом историјом, по-носно носи и овај ресторан док пружа незабораван доживљај за сва чула.

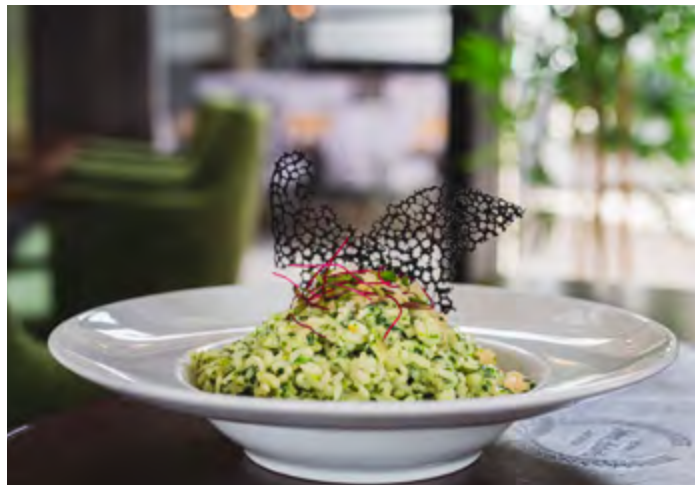
Квалитет намирница и непресушна посвећеност припреми специјалитета доносе невероватне укусе за све љубитеље доброг залогаја. Јединствен је по свом елегантном амбијенту који у себи чува право богатство укуса и нуди разноврсну гастрономску понуду.

Ресторан поседује разноврстан мени намењен љубитељима аутентичних златиборских јела као и савремених специјалитета. Љубазно особље ресторана "Јелена Анжујска" радо препоручује нешто из богатог јеловника у складу са жељама госта.

Посебни специјалитети овде су ћурећа ролница, паста са бифтеком и вргањем, туна стек, пилећи пакетићи, доручак "Јелена Анжујска" за двоје, рижото са пилетином и спанаћем... Ту су и слатка искушења: чоколадни мус, баклава и други десерти.

Свој одабрани специјалитет посетиоци могу упарити и са одговарајућим вином, па уживати у јединственом хедонистичком укусу. Поред тога, овај угоститељски објекат претвара све важне датуме у незаборавне успомене.

– Ресторан "Јелена Анжујска" је идеално место за креирање најлепших успомена за све Ваше поводе за славља. Организујемо Ваше мало или велико славље за памћење, било да прослављате венчање, крштење, рођендан, пунолетство.... Елегантан изглед и топлина боја нашег ресторана пружиће Вам угодне тренутке за провод са пријатељима. На располагању Вам је наша комплетна услуга која се одликује професионалношћу – поручују из ресторана "Јелена Анжујска".

"КРАЉИЦА ЗЛАТИБОРА" ЗА ГОСТЕ ЖЕЉНЕ ЛУКСУЗА И ХЕДОНИЗМА

Како је Златибор годинама краљ планинског туризма Србије, било је време да добије и своју краљицу. Догодиће се то ускоро, своја врата "Краљица Златибора" отвара свим гостима жељним правог луксуза и хедонизма. Нови хотел, чије је отварање најављено за почетак децембра, својим капацитетом, угоститељском понудом и луксузним садржајима засигурно ће оправдати своје име и постати права "Queen of Zlatibor".

Прича почиње средином 2020. када је заживела идеја да буде створено место где се стварност преплиће са сном, где сваки тренутак постаје део бајке. Тада на сунцем окупаној падини златиборске висоравни почиње градња луксузног комплекса, који ће постати нови симбол Златибора.

Тако је у самом срцу златиборске "руже ветрова", недалеко од туристичког центра, никао нови хотелско-апартмански комплекс "Queen of Zlatibor". Представља прави бисер модерног планинског стила, врхунски

доживљај удобности, елеганције и опуштања, рај за истинске хедонисте. Укупан капацитет хотела је 152 апартмана, од којих је сваки опремљен по највишим стандардима удобности.

Поред смештаја у ексклузивно опремљеним апартманима, од којих сваки има поглед на околне златиборске врхове, нови хотелски комплекс пружа и незаборавно искуство уживања у спа и велнес садржајима. Посвећена идеји да гост заслужује само најбоље, "Краљица Златибора" опремила је своју спа оазу полуолимпијским базеном, саунама, фитнес зоном. Уз масаже и третмане, сваког госта очекује путовање до потпуне ревитализације и опуштања.

Како је смештај врхунске удобности (уз савремене хотелске садржаје) немогуће замислити без добре хране, тако ће хотелски ресторан бити задужен за врхунски гастрономски ужитак гостију. Ресторан "Queen" је права мешавина традиције и савременог приступа кулинарству. Гости имају прилику да у понуди новог ресторана уживају у изврсним специјалитетима припремљеним од свежих и локалних састојака. У амбијенту пуном елеганције и топлине, сваки оброк постаје посебан доживљај.

За породице које путују са децом "Queen of Zlatibor" нуди посебну дечју играоницу. Малишани ће имати прилику да се играју и забаве уз пажљиво одабране игре и активности под надзором стручног особља. Ово је место где деца могу стварати незаборавне тренутке с осмехом на лицу.

"Краљица Златибора" не би била то што јесте да не пружа краљевске услове и свим гостима који на Златибор долазе из пословних разлога. Бизнис клијентима нуди савремено опремљен конгресни центар. Без обзира на то да ли је у питању организација семинара, конференције, конгреса или пословни догађај, просторије новог хотелског комплекса удовољиће и најсофистициранијим потребама гостију. Професионална техничка подршка и луксузни амбијент чине "Queen of Zlatibor" идеалним избором за све пословне активности.

Оно што би требало посебно истаћи је да се гости "Краљице Златибора" могу опустити у кафетерији и уживати у укусним напицима, док је рецепција хотела ту да у сваком тренутку пружи подршку током боравка и изађе у сусрет сваком госту.

У "Queen of Zlatibor" удобност и задовољство гостију су приоритет. Дани испуњени луксузом, опуштањем и незаборавним искуствима су нешто што ће засигурно добити сваки гост златиборске "Краљице". Сваки боравак у овом хотелу ново путовање које ствара незаборавне успомене.

КРСНУ СЛАВУ И ПО ЧЕТИРИ ДАНА СЛАВИЛИ

Међу најаутентичније народне обичаје Златиборца, како пише књига "Златибор кроз културу и туризам" (двојезична, објављена 2014.), убрајају се крсне славе, свадбени обреди и сабори (вашари).

Крсна слава – а Златиборци најчешће славе Ђурђевдан, Никољдан, Јовандан, Стевањдан – славила се по три, па и четири дана. Почињала је вечером уочи славе. За сво време јела и пића крстило се и Богу молило, уз сваку чашу домаћину наздрављало. Окупљали су се на слави најближи сродници, комшије, познаници, а домаћин се трудио да сваког што боље угости. Постоји у овом крају и преслава. То је слава једног села или засека, а одржава се обично на Велики и Мали Спасовдан или на Тројицу.

Кад је о свадбарским обичајима у златиборским селима реч, мушкарци су се у овом крају женили обично са 20 до 25 година, пошто би одслужили војни рок, а девојке удавале још и млађе. Домаћинско правило је било да се бира девојка поштена, здрава и из познате и часне фамилије.

Кад се момку девојка допадне, јавили би њеној кући када ће он и његови доћи на договор. А ако је девојка момку била позната од раније, на договор су ишли само родитељи. Уколико би она прихватила момка, појавила би се и пољубила просце у руку, после чега би настало честитање.

Након неколико дана је "испит" на који су ишли само родитељи, а који је бивао код свештеника из чије је парохије девојка. После извесног времена момак и његова фамилија одлазили би код девојчиних родитеља да уговоре дан свадбе и да их дарују опанцима, пешкири-ма, марамама, сапунима.

Пред свадбу младожењин отац са чутуром ракије позива сватове, а на чутуру се веже марама са новцем за младу. При доласку на свадбено весеље сватови најпре доручкују у домаћиновој кући и потом уз свирку и песму одлазе по девојку. Код девојачке куће се послужују, сви пију и једу изузев младожење, а девојку пред полазак изводи њен брат. Свадби обавезно, уз остале, присуствују кум (посебно уважен), стари сват, девер, војвода, барјактар и чауш. По доласку пред младожењину кућу младенце дочекају играјући у колу. Девојка бацају јабуку са парама у коло, па пред кућом мушко дете окреће три пута и љуби га. Жито из решета баца три пута преко себе и на кућу, а сватови бацају решето на кућни кров.

Другог дана свадбе сватови долазе са даровима и цео дан се веселе. Након 10 до 15 дана по свадбеном весељу девојци долази њена родбина, а тек касније млада одлази код својих "на виђење".

Сабори (вашари) некад су се често одржавали у златиборским селима, обично о црквеним славама, великим празницима код цркава и на истакнутим местима. Старо и младо је ту усред дана долазило: на виђење, разговор, игру и забаву уз музику, па и на момачко и девојачко упознавање.

Долазећи на вашаре сеоски момци би се на ливадама надметали у чобанским играма: бацали камен с рамена, рвали "у кости", скакали удаљ и увис из места... За музички део сабора били су задужени самоуки народни свирачи. Они су народна кола ("тројанац", "ужичко", "гружанка", "Жикино коло" и друга) свирали на инструментима од дрвета: фрули, двојницама, бубњу, паљки (тиква), а у новија времена на трубама и хармоници. Народ се хватао у коло, при чему је цењен био онај ко је умео лепо да игра и у ритму ногама "заплиће" у колу.